

om dette Princip. Skulde nu det være Tilfældet, at den høitærede Cultusminister deler denne Anskuelse, saa vil jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at Sorø Akademi ikke har nogen anden Bærg end Cultusministeren, der paa Kongens Vegne skal vaage over, at dette Instituts Liv og Ret varetages. Derfor den høitærede Cultusminister i sin Egenstabs af Kronens Repræsentant giver Signalet til, at et saadant Princip som dette udtales, saa forlader han den Post, paa hvilken Sorø Akademi har en Ret til at finde ham, som den udholdende Forsvarer af, hvad der tilkommer det; men, som sagt, Udtrykkene ere af den Beskaffenhed, at man ikke tydelig kan skjønne, om Ministeren virkelig vedkjender sig dem, eller det kun er Udvalgets. Nu har man været ganske enig i Udvalget om at slaae dette fast, at man vil bruge Sorø Akademies Penge, men det er gaaet Dyr i Udvalget, sans comparaison, som det er gaaet Preussens og Østerriigs i dette Dieblis; det var let nok at erobre, men da det gjaldt om at dele, saa opstod Banstellighederne. Udvalget har spaltet sig i forskjellige Partier med Hensyn til Anvendelsen af disse Penge, saaledes at der med Hensyn til dette Overstud, som maa antages at udgjøre imellem 50—60,000 Rd., er stillet forskjellige Forslag, der tilsammen løbe op til det tredobbelte Beløb; Ministeren har stillet nogle, Fleertallet nogle, og et Mindretal nogle, saaledes at man i Endringsforslagene er kommen til en Sum af i Alt 147,000 Rd. eller paa det Nærmeste det Tredobbelte af, hvad det virkelige Overstud vil blive. Naturligviis udelukker det ene Forslag det andet, men jeg har blot fremsat dette for at vise den Midkjærhed, hvormed man fra alle Sider i Udvalget har været rede til at bruge disse Penge. Nu siger man ved Siden deraf, at Contingentet for Eleverne ved Sorø Akademi skal forhøjes, og den ærede Ordfører udtalte den Anskuelse, at dette var en nødvendig Consequents deraf, at man havde forhøjet Skolepengene for de øvrige lærde Skoler og altsaa ogsaa maatte gjøre det ved Sorø Akademi. Jeg skyder ingenlunde denne Consequents tilbage, jeg finder det tværtimod forsaavidt ganske i sin Orden, men jeg troer til Gjengjæld, at den

ærede Ordfører og Udvalget ville indrømme, at det seer besynderligt ud, at man paa den ene Side tager saa overordentlig stærkt fra Sorø og samtidig paalægger Contingentforhøielse for dem, der ere der; Consequentsen er vel tilstede, men en Ubillighed fremkommer dog derved. Maaskee jeg forøvrigt i Forbigaaende maa bemærke, at det ikke er tydeligt, hvorledes Udvalget opfatter denne Bestemmelse om Contingentforhøielsen; hvad vil dette sige? Vil det sige, at de paa Akademiet boende 64 Elever, foruden Gymnasiafterne, der tillige have deres Plads paa Opdragelsesanstalten, Intet skulle udrede, eller vil det sige, at ogsaa de skulle udrede nogle Parter? I første Tilfælde vil Forhøielsen altsaa uvelukkende falde paa de saakaldte skoleføgende Disciple, i sidste Tilfælde troer jeg, at det vil være nødvendigt at tilføie nogle udtrykkelige Bestemmelser, da der, saavidt jeg veed, ikke i den for Sorø Akademies Elever fastsatte Betaling er nogen Specification af de Summer, der betales for Kost og Ophold, og dem, der betale for Underviisning; det Hele er, saavidt jeg veed, indbefattet under Det, og det var altsaa nødvendigt, at Noget blev udtalt derom. Men Hovedsagen er og bliver dog den, om den Forudsætning, hvorfra Udvalget i sin Anskuelse er gaaet ud, kan siges at være den rette, nemlig paa den ene Side, om Sorø Akademies Formaal maa siges at være fyldestgjort, og paa den anden Side, om der, naar dette er steet, da indtræder nogen Ret for Statskassen til at disponere over Midlerne. Begge disse Grunde tillader jeg mig at bestride. Sorø Akademies Formaal er ikke fyldestgjort. Der bestaaer for Dieblisset i Sorø en Skole, som er aldeles overensstemmende med de Skoler, der findes paa ethvert andet Sted i Landet, hvor en lærde Skole er oprettet, forbundet med et Gymnasium, men uden noget Akademi. Det Æneste, der gjør Sorø Akademi forskjelligt fra de øvrige lærde Skoler, er, at Skolen der er forkunden med en Opdragelsesanstalt, men dette er ikke det Formaal, til hvilket den væsentligste Deel af Sorø Akademies Midler ere legerede. Der er til de store Midler, som Sorø Akademi besidder, knyttet andre Hensyn end dem, der nu fyldestgjøres, og, selv om det ikke var saa,